

Tekstiilikulttuuria kaiken aikaa

Tekstiilisisustamisen kulttuuria, TaM Maija Fagerlund

Tekstiilit vaikuttavat paljon sisustuksen ilmeeseen, sillä ne luovat huoneeseen suuria yhtenäisiä väri- ja kuviopintoja. Seinän, lattian ja katon lisäksi tekstiilit vaikuttavat huoneen värimaailmaan eniten. Esimerkiksi kodin olohuoneessa on tekstiilistä yleensä ainakin verhot, matto, huonekalujen verhoilu ja tyyntyjä. Jos ne kaikki vaihdetaan, huoneen ilme muuttuu, vaikka sisustus muuten säilyisikin samana. Tekstiilit vaikuttavat myös huoneen akustiikkaan vähentämällä kaikua. Ne vaikuttavat huomattavasti viihtyvyyden; yleensä tilat, joissa on paljon tekstiilejä tuntuvat mukavilta ja kodikkailta.

Miten sitten valita tekstiilit kotiinsa? Osa tekstiileistä kannattaa valita kestävämpään pitkään, kun taas osaa voi vaihdella useammin. Laatuun ja pitkäikäisyyteen kannattaa satsata ainakin verhoilukankaissa ja matossa. Verhot ja sisustustyynyt sopivat edullisempina useammin vaihdettaviksi. Niitäkään ei tarvitse tietenkään ostaa aina uusia, vaan pitää varastossa ja vaihdella mielialan tai vuodenajan mukaan. Pöytäliina on mielestäni erinomainen tekstiili huoneen ilmeen muuttelussa. Niitä pitää jo pesunkin takia vaihtaa usein, ja joka kerta kun vaihdat liinan, saat ainakin muutaman neliömetrin verran uutta väriä tai kuviota huoneeseen! Kaiken vaihtelun ei aina tarvitse olla uutta, vaan voit myös vain vaihdella tekstiilien paikkoja totutuista: Voit ripustaa vanhat, pitsikoristeiset päällyslakanat verhoiksi. Verhoja voi vaihteeksi käyttää pöytäliinana. Kauniin vaatteen, jota tulee käytettyä harvoin tai ei milloinkaan, voi ripustaa henkarissa seinälle koristeeksi.

Sohvan tai nojatuolien verhoilua valitessa pitää kiinnittää huomiota kestävyteen ja materiaaleihin, mutta ennenkaikkea siihen, mistä itse pitää. Verhoiluttaminen on suht kallista, ainakin verhojen vaihtamiseen verrattuna, joten verhoilukankaan pitäisi kestää aikaa sekä kestävytensä että ulkonäkönsä puolesta. Suomessa tosin myydään välillä lähes turhankin kestäviä verhoilukankaita. Olen kuullut sohvamyynnin mainostavaan kangastaan yhtä kestäväksi, kuin bussipenkien kankaat, mutta en usko kenenkään kotisohvan joutuvan sellaiselle kulutukselle, että tästä olisi hyötyä. Kohtuus siis kaikessa, n. 15 000 Martindalen hankauksen kesto riittää kevyelle kulutukselle altistuvalla kotisohvalle ihan hyvin. (Bussipenkeillä vastaava arvo on n. 60 000 tai enemmän).

Ulkonäkönsä puolesta aikaa kestävä kangas ei aina tarkoita yksiväristä kangasta. Voit valita myös kuviollisen kankaan, josta todella pidät, ja jota voi yhdistää erilaisiin verho- ja tyyntykuoseihin. Valitessasi kuosia, voit miettiä, millaisista kuvioista olet pitänyt, vaikka muodit ovat vaihtuneet. Onko sinulla vaikka jokin kuviollinen vaate tai huivi, josta pidät vuodesta toiseen? Voit myös miettiä jotakin kotisi tärkeää esinettä, esimerkiksi taulua, ja valita sohvan kankaan siihen sopivaksi.

Millaisia vaatimuksia kodin sisustustekstiilit asettavat kuosisuunnittelijalle?

Verhoilukangaskuosin tulee yleensä olla neljään suuntaan jatkuva, eli kuosin pitää näyttää samalta kaikista neljästä suunnasta katsottuna. Tämä säästää kangasta verhoiltaessa. Kuosien pitää myös olla tyyliään ajattomia verrattuna useammin vaihdettaviin tekstiileihin. Esim. pussilakanoissa taas käyvät monenlaiset kuosit, ja niissä riittää että ne ovat yhteen suuntaan jatkuvia. Yleensä niihin ei kuitenkaan haluta vaikka piikkisen tai terävän oloisia kuvioita.

Painetuissa tekstiileissä voi yleensä olla korkeintaan 8 väriä. Kuosin raportti saa olla enintään 64 cm korkea, eli kuvion täytyy korkeussuunnassa toistua näin usein. Tämä rajoitus johtuu rotaatiopainotekniikasta, joka on yleisin kankaiden painotekniikka. Esim. Marimekon kankaat, taas painetaan hitaammalla laakapainolla. Tällä tekniikalla painettaessa raportin korkeus voi olla jopa yli kaksi metriä. Kuvioon kudotuissa kankaissa, eli jacquard-kankaissa, kuosiraportin korkeus voi olla

mitä vain, mutta leveys on kutomakoneiden tekniikasta johtuen yleensä n. 35 cm. Värejä on yleensä vähemmän kuin painokankaissa, koska värialueet muodostuvat erivärisistä langoista, ja hyvin monta lankaa samalla kohtaa tekisi kankaasta liian paksun. Raitoina värejä voi kuitenkin olla hyvinkin paljon. Myös saman värin erilaisia sävyjä voi olla aivan lukemattomia, koska langat voidaan kuvion eri kohdissa kutoa toisiinsa erilaisin sidoksin.